

**L'activitat *emprenedora*
a Barcelona i Catalunya
*l'any 2012***

Juny 2013

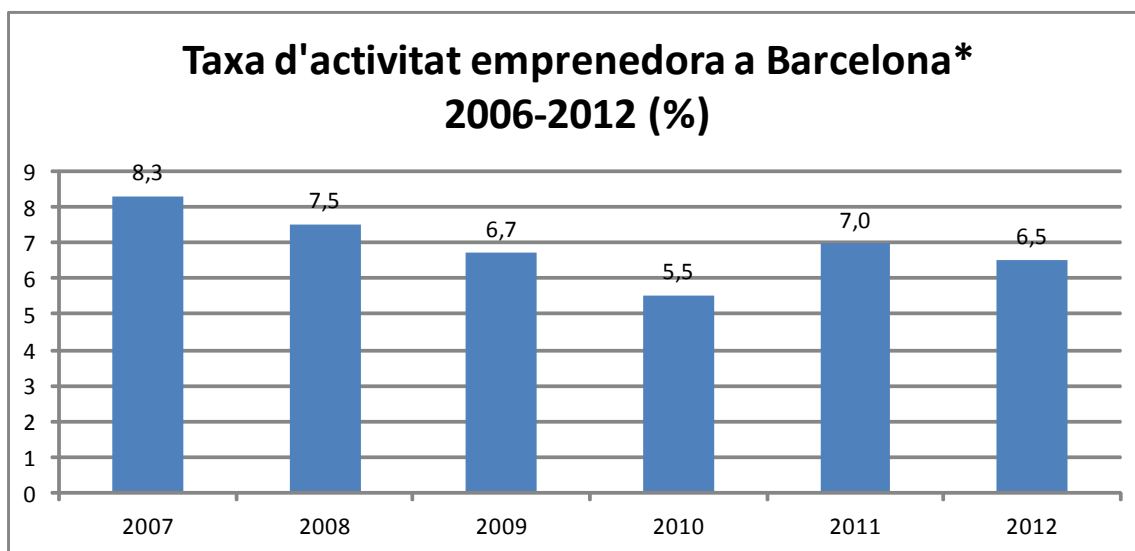
**Ajuntament
de Barcelona**

L'ACTIVITAT EMPRENEDORA A BARCELONA I CATALUNYA L'ANY 2012

El present informe recull els principals resultats de l'*Informe Executiu Catalunya 2012* del Global Entrepreneurship Monitor¹, promogut pel Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona i elaborat per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans. L'informe es complementa amb un apartat final sobre la creació de societats mercantils l'any 2012 –segons l'estadística oficial de l'INE- que inclou dades de ciutat.

L'activitat emprenedora a Barcelona i Catalunya

Segons l'Informe Executiu Catalunya 2012 -basat en la metodologia del *Global Entrepreneurship Monitor*- la **taxa d'activitat emprenedora (TAE) de la població resident a la província de Barcelona se situa en el 6,5%**, el que suposa una **disminució de 0,5 punts percentuals** respecte a la de l'any anterior. D'aquesta manera, després de créixer 1,5 punts percentuals l'any 2011, la TAE de la província recupera la tònica descendent que havia mostrat entre 2007 i 2010, i assoleix un valor similar al de 2009.

* Dada provincial en % de la població compresa entre els 18 i els 64 anys.

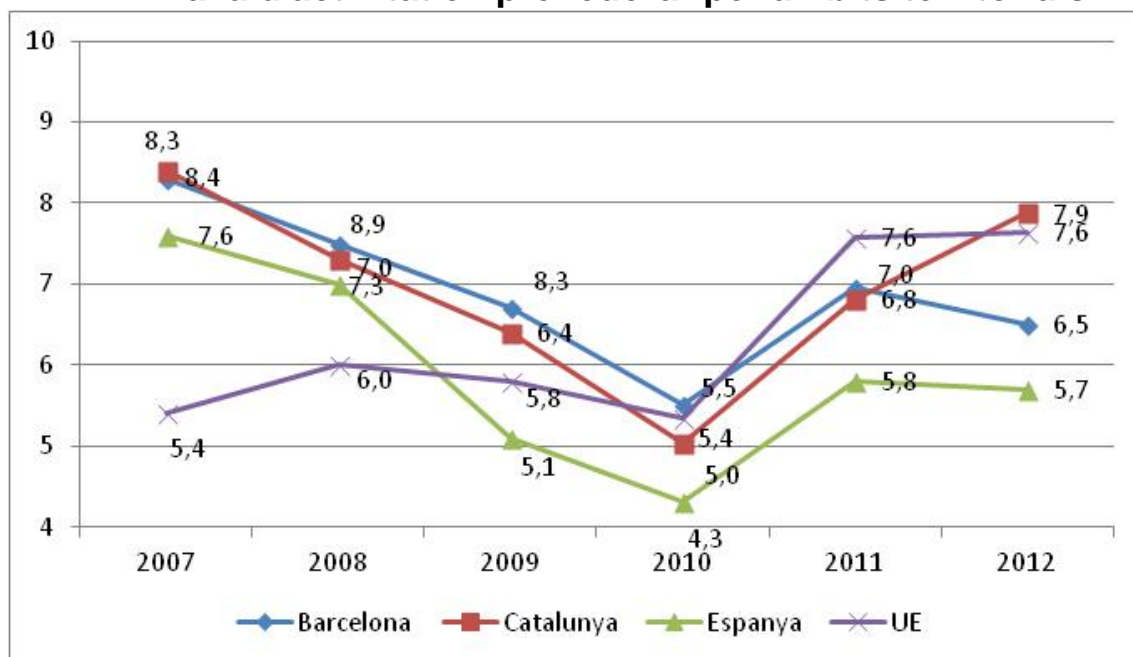
Font: Global Entrepreneurship Monitor-Catalunya 2011

¹ El projecte Global Entrepreneurship Monitor té per objectiu l'obtenció de dades anuals sobre activitat emprenedora arreu del món, a partir d'una extensa enquesta internacional que utilitza la mateixa metodologia en més de 50 països. L'anàlisi de Catalunya s'efectua des de l'any 2003.

L'activitat emprenedora a Barcelona i Catalunya l'any 2011

Cal fer notar **l'evolució positiva de l'activitat emprenedora el 2012 al conjunt de Catalunya, on la TAE assoleix el 7,9% i augmenta 1,1 punts percentuals respecte a 2011**, mentre que a la Unió Europea (7,6%) i a Espanya (5,7%) s'estanca -amb un lleuger augment i retrocés de 0,1 p.p., respectivament, respecte a l'any anterior -. En conjunt, **la TEA de Catalunya ha augmentat un 56% des de 2010**, quan va registrar un valor del 5%.

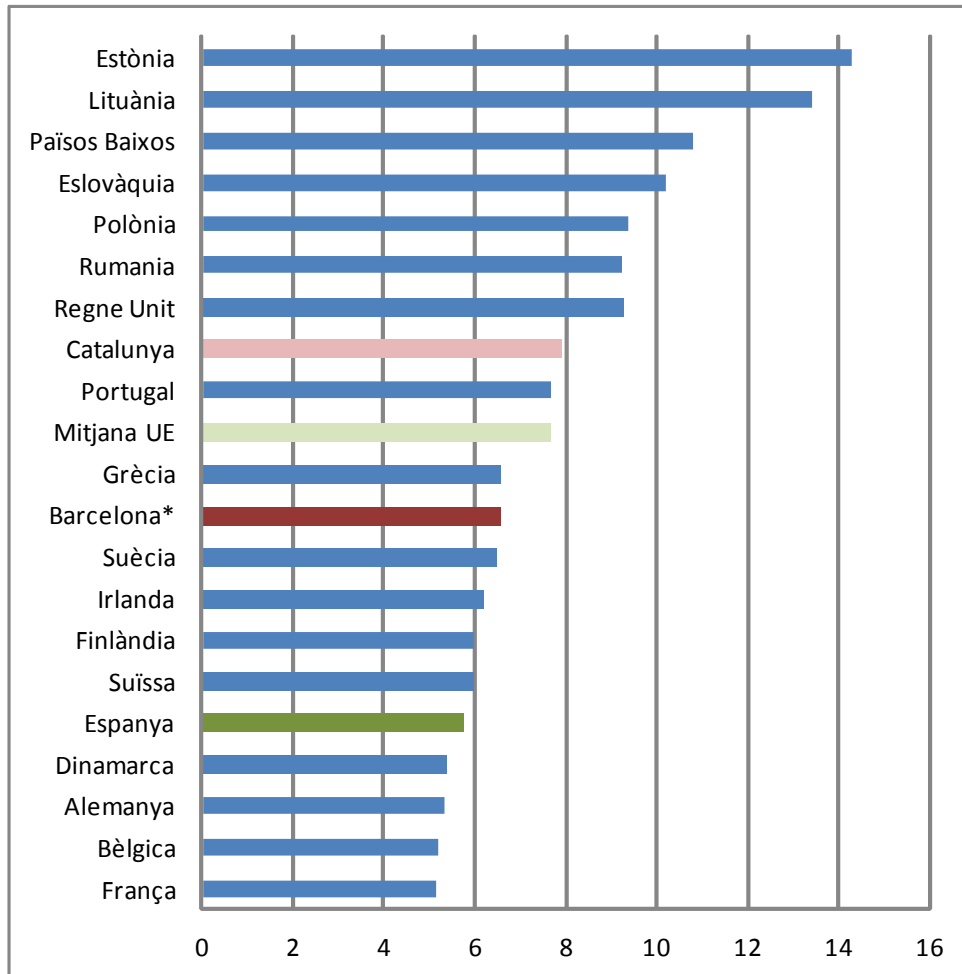
Taxa d'activitat emprenedora* per àmbits territorials

* En % de la població. Inclou empreses naixents (< 3 mesos) i noves (fins a 42 mesos d'activitat)
 Font: Global Entrepreneurship Monitor, *Informe Executiu Catalunya*, diversos anys.

En un context europeu caracteritzat per un lleuger estancament de l'emprenedoria i el predomini dels països de l'Est en les primeres posicions, Barcelona i Catalunya tornen a situar-se per davant de França (5,2%), Suïssa (5,9%) o Finlàndia (6%) -que les superaven l'any 2010- i també mantenen una taxa superior a les de Suècia (6,4%), Alemanya (5,3%) o Bèlgica (5,2%). **Catalunya, a més, supera la mitjana europea (7,6%) després de quatre anys consecutius d'assolir un valor inferior.**

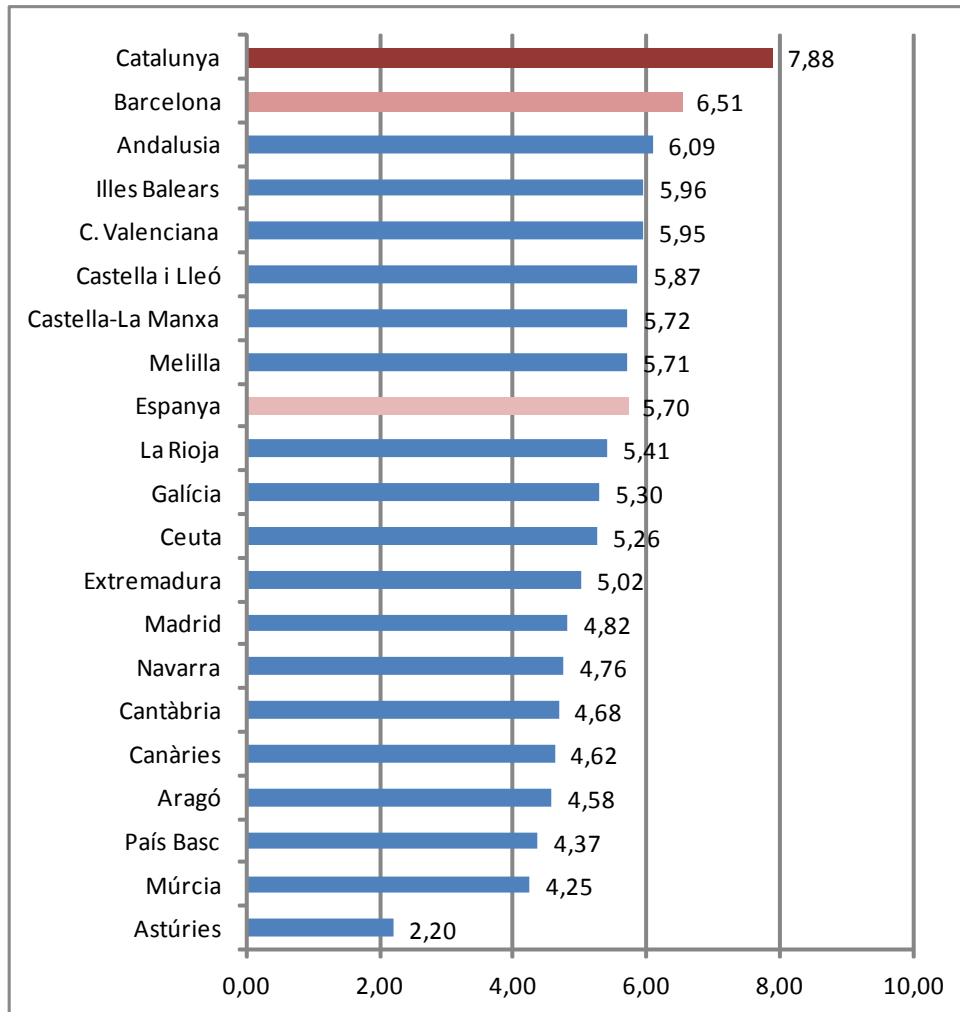
ACTIVITAT EMPRENEDORA ALS PAÏSOS EUROPEUS**2012 (% sobre població 18-64 anys)**

*Dada provincial

Font: Global Entrepreneurship Monitor (GEM), Informe executiu Catalunya 2012

D'altra banda, en la classificació de la TAE per Comunitats Autònomes a Espanya, Catalunya ocupa la primera posició i la taxa de Barcelona també supera la de la totes les Comunitats Autònomes.

La creació d'empreses a Espanya (TEA en %) , 2012

Font: Global Entrepreneurship Monitor (GEM), Informe executiu Catalunya 2012

Entre els motius que impulsen la creació d'empreses, **el 2012 augmenta l'emprenedoria per necessitat** com a conseqüència de la difícil situació al mercat de treball: **a Barcelona el 68,9% de les persones involucrades en activitats emprenedores són empeses per l'aprofitament d'una oportunitat de negoci**, mentre que **per a un 30% l'impuls emprenedor sorgeix de la falta d'alternatives laborals**, el que significa un augment del 10,2% respecte a 2011 en aquest últim grup. A Catalunya i Espanya els resultats són lleugerament més positius: l'emprenedoria per necessitat afecta una quarta part de les persones involucrades, mentre que en el 74,2 i 71,7% del casos, respectivament, la creació d'empreses se sustenta en una oportunitat de negoci.

L'activitat emprenedora a Barcelona i Catalunya l'any 2011

Si s'analitzen les diferents etapes del procés empresarial, **més d'un de cada quatre adults (el 29,1%) de la província de Barcelona estava involucrat en un procés empresarial l'any 2012**: el 13,5% afirmava que volia posar en marxa una empresa (emprenedors potencials), el 4,3% l'havia creat en els últims 12 mesos (emprenedors naixents) i el 2,2% ho havia fet entre 1 i 3 anys abans (emprenedors nous), mentre que el 9,1% són empresaris consolidats. Cal fer notar que la demarcació ha registrat una caiguda del 45% entre els empresaris novells². A Catalunya la implicació en la creació d'empreses arriba a prop d'un terç de la població adulta (32,3%), i el nombre d'empresaris consolidats augmenta de forma notable (+20,8%) respecte a l'any anterior. Com a element preocupant cal citar que la taxa d'abandonaments empresarials se situa en el 2,2% i el 2,5% a Barcelona i Catalunya, respectivament, després d'experimentar un increment del +14,6% al Principat.

Quant a l'anàlisi del flux net d'empreses –i a diferència de l'any anterior- a la província de Barcelona el 2012 es van generar només el 69% dels emprenedors novells necessaris per compensar i reemplaçar els empresaris que han tancat l'empresa l'últim any, el que mostra una reducció del flux net empresarial i baixos nivells de regeneració empresarial. **L'increment de la taxa d'abandonaments empresarials** a la demarcació respecte a 2011 –de +28,6%– es deu principalment a la falta de beneficis empresarials (55,2%), seguit de la disponibilitat de finançament (6,6%) i l'oportunitat de vendre o traspassar el negoci (4,4%).

---

² Aquells que aconseguen iniciar les operacions de la seva pròpia empresa l'últim any.

L'activitat emprenedora a la Província de Barcelona i Catalunya

L'emprenedor de la província de Barcelona és majoritàriament un home (69,9%) que ha cursat estudis superiors (65,3%), té un nivell d'ingressos que oscil·la entre els 20.001 i els 40.000 euros (38,4%) i està ocupat (78,2%). El grup d'edat amb major presència dins el col·lectiu emprenedor és el de 45 a 54 anys (31,3%).

Perfil de l'emprenedor, 2012

Emprenedors en fase inicial (%)

	Prov. Barcelona	Catalunya
Gènere		
Home	69,9	69,5
Dona	30,1	30,5
Edat		
18-24 anys	5,4	7,4
25-34 anys	27,7	22,2
35-44 anys	21,7	25,6
45-54 anys	31,3	35,2
55-63 anys	13,9	9,7
Educació formal		
*Estudis superiors	65,3	68,3
Renda Anual		
Fins a 20.000€	30,4	35,5
20.001-40.000€	38,4	39,6
Més de 40.000€	31,2	14,2
Més de 100.000€	4,5	10,7
Estat Ocupacional (emprenedors naixents)		
Empleat/da	78,2	76,6
Jubilat/da	0	2,3
Tasques de la llar	0	0
Estudiant	1,8	2,9
Aturat/da	20	18,3

Font: Global Entrepreneurship Monitor, Informe Executiu Catalunya 2012

A Catalunya el perfil d'emprenedor mostra les mateixes característiques predominants, amb percentatges lleugerament més elevats dels emprenedors amb estudis superiors,

L'activitat emprenedora a Barcelona i Catalunya l'any 2011

del col·lectiu de 45 a 54 anys i dels emprenedors amb una renda compresa entre els 20.001 i els 40.000 € (que al Principat representen el 68,3%, 35,2% i 39,6% del total, respectivament)

També destaca el fet que **la proporció de dones emprenedores se situa pels volts del 30% del total tant a Barcelona com a Catalunya, i en ambdós casos suposa una reducció (-7,7 p.p. i -8,6 p.p.) respecte al pes de 2011**. D'altra banda, Barcelona mostra una major proporció d'emprenedors menors de 35 anys que el Principat (33,1 per 29,6%, respectivament), així com una disminució menor d'aquest indicador en relació a l'any anterior (de -3,4 p.p. a la demarcació i -6,5 p.p. a Catalunya). De fet, **per primera vegada des de 2006 l'edat mitjana de l'emprenedor català supera els 40 anys**.

Quant al perfil de les empreses creades es detecta un **percentatge notable de creació d'empreses als sectors amb potencial de major valor afegit a la província de Barcelona**, com els serveis a les empreses (35,1%) i la indústria (11,2%). Tot i així, més de la meitat de les empreses novelles es creen en sectors orientats al consum (52,9%), mentre que a Catalunya els pesos dels sectors citats són del 40,6 15,6, i 43,8%, respectivament.

Perfil empresarial de l'activitat emprenedora, 2012

Empresari en fase inicial (%)

	Prov.	Catalunya
Sector		
Transformador	19,4	20
Serveis Empreses	41,9	40,6
Orientat al consum	38,7	43,8
Implementació tecnològica		
Innovació de producte	37,7	50,8
Innovació de procés	37,5	39,7
Sector Tecnològic	12,9	9,4
Ocupació		
Autònoms	66,3	
Microempreses	97,2	
Internacionalització		
Exporta	27,2	
Entre 1-25%	12,5	
Entre 26-75%	5,3	
Entre 76-100%	9,4	

1. Inclou emprenedors naixents i nous emprenedors

Font: Global Entrepreneurship Monitor, Informe Executiu Catalunya 2012

L'emprenedoria catalana adopta un perfil més innovador que el mostrat els últims anys de crisi, amb increments significatius en la innovació de procés i l'ús de noves tecnologies. Així, el 2012 el 50,8% dels empresaris novells al Principat han realitzat innovacions de producte i el 39,7% innovacions de procés, percentatges superiors als de la província de Barcelona (44,4,1 i 37,7%, respectivament). El pes del sector tecnològic també és superior al Principat respecte a la demarcació (9,4% per 6,4%, respectivament).

En conjunt, els resultats de l'informe GEM Catalunya 2012 posen de manifest un **augment de l'activitat emprenedora a Catalunya i un lleuger retrocés a la província de Barcelona respecte a l'any anterior**, que en els dos casos la situa per sobre de les altres Comunitats Autònomes espanyoles i de països de referència. Als dos territoris **baixa la taxa d'emprenedoria femenina i de menors de 35 anys** i es detecten descensos en el relleu emprenedor que repercuteixen de forma desfavorable en l'estoc empresarial. La deteriorada rendibilitat de les iniciatives empresarials i en

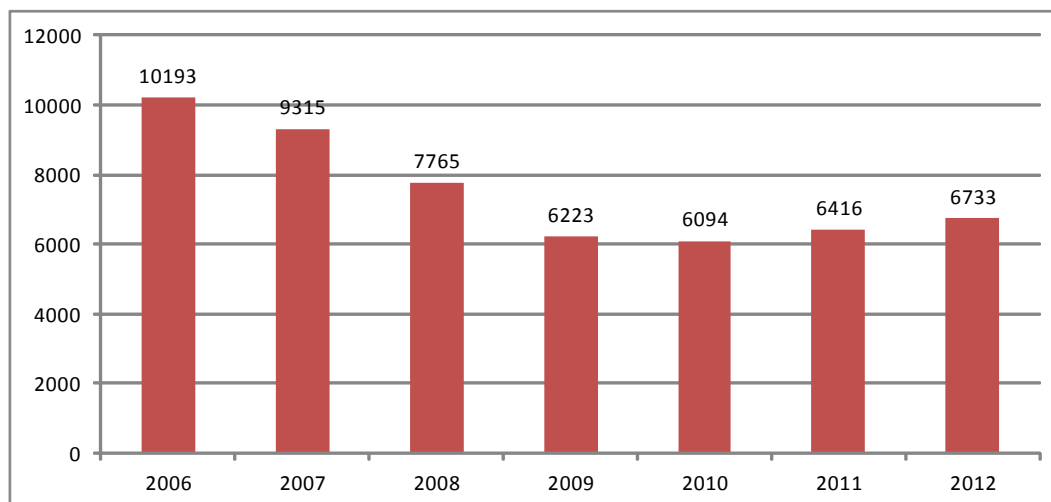
L'activitat emprenedora a Barcelona i Catalunya l'any 2011

menor mesura la falta de crèdit per finançar-se derivades d'aquesta crisi es troben entre les principals causes de l'increment de l'abandonament empresarial.

Evolució de les societats mercantils l'any 2012

Segons les dades de l'INE, a la ciutat de **Barcelona s'han creat 6.733 societats mercantils l'any 2012**, 323 més (+4,9%) que el 2011. D'aquesta manera, **el nombre de societats mercantils constituïdes creix per segon any consecutiu i assoleix el valor més alt en quatre anys**, tot i que en termes absoluts segueix lluny de l'assolit els anys anteriors a la crisi.

Societats mercantils creades a Barcelona ciutat 2006-2012

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades de l'INE

Pel que fa a la província de Barcelona, el 2012 s'han inscrit 12.885 societats mercantils el que representa un variació interanual de +4,4%, valor superior tant a la mitjana espanyola (+2,7%) com al del conjunt de Catalunya (+3,5%). **El 7,7 i el 14,8 % de les constitucions de societats a Espanya, corresponen a Barcelona ciutat i província**, respectivament.

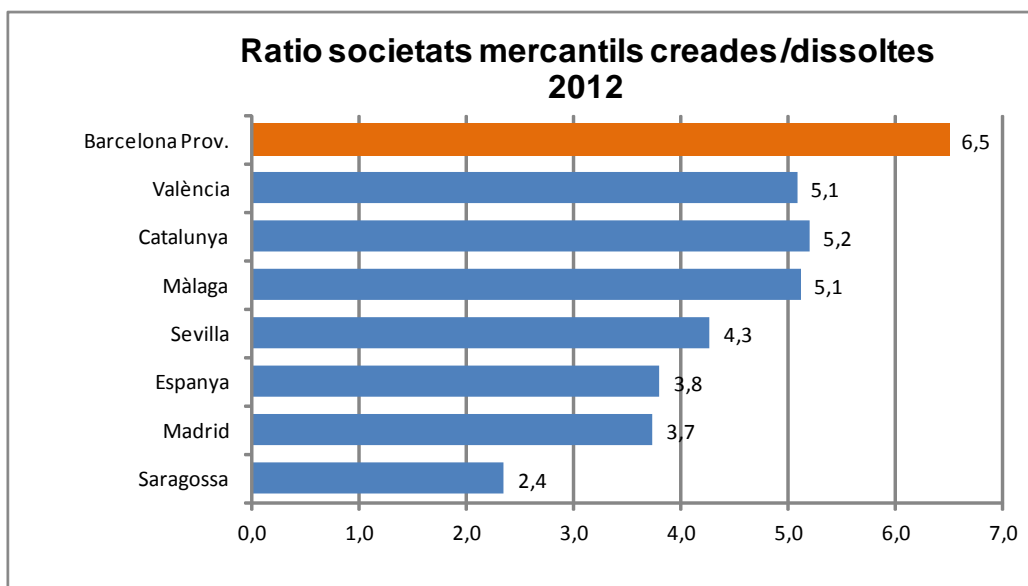

Societats mercantils creades a les principals províncies espanyoles

	2012	Ràtio soc.creades/ 1000 hab.
Barcelona ciutat	6.733	4,2
Barcelona província	12.885	2,3
Madrid	18.291	2,8
València	4.823	1,9
Sevilla	3.569	1,8
Màlaga	4.195	2,6
Saragossa	1.538	1,6
Catalunya	16.189	2,1
Espanya	87.066	1,8

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades de l'INE

D'altra banda, el 2012 **Barcelona presenta el ràtio més elevat de societats creades respecte a societats dissoltes (6,5) entre les principals províncies espanyoles**, de manera que segons aquesta font estadística el flux net de creació d'empreses a la província és positiu i possibilita la regeneració empresarial.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades de l'

Així mateix, es produeix un augment del 37,1% en el capital subscrit per les societats mercantils de la ciutat respecte a 2011, que suposa el primer increment en tres anys.

Cal remarcar que **en els primers mesos de 2013 ha continuat l'evolució positiva en la creació de societats mercantils a Barcelona**. Efectivament, entre gener i abril a la ciutat se n'han creat 2.644, un 4,9% més que el mateix període de l'any anterior.

